

Hướng dẫn Quản lý Không Gian Công Cộng

cùng

Cộng Đồng

tại Hội An

Trân trọng cảm ơn:

*Chu Kim Đức
Danielle Labbe
Đinh Đăng Hải
Francesco Montresor
Kristie Daniel
Nguyễn Huệ Phương
Trần Kiều Thanh Hà*

đã tham gia biên tập cuốn hướng dẫn này

*tài liệu này được lập với sự hợp tác của
Phòng VH TT - UBND TP Hội An với mong
muốn có thể trở thành một tài liệu giúp các
địa phương tại Hội An phát triển các không
gian công cộng chất lượng và hiệu quả.*

*Các hình ảnh trong Hướng dẫn mang tính
mình họa*

*Hình ảnh và tranh minh họa được cung
cấp bởi Think Playgrounds! hoặc được trích
nguồn cụ thể.*

**Hướng dẫn
Quản lý
Không Gian
Công Cộng
cùng
Cộng Đồng
tại Hội An**

Giới thiệu

MỤC ĐÍCH

Các không gian công cộng được thiết kế và quản lý tốt sẽ thúc đẩy cộng đồng lại gần nhau hơn. Với kiến thức và nguồn lực phù hợp, các nhóm cộng đồng có thể tự quản lý không gian chủ động hơn, đặc biệt là ở những không gian ít được sử dụng hoặc bị bỏ quên.

Mục đích của Hướng dẫn là cung cấp các kinh nghiệm trong việc quản lý và duy trì không gian công cộng theo cách tiếp cận bền vững, dễ tiếp cận, hòa nhập, tiết kiệm chi phí và thân thiện với môi trường.

Hơn thế nữa, Hướng dẫn này cũng phù hợp với Mục tiêu số 11 - Mục tiêu Phát triển bền vững của Liên hợp quốc: Cộng đồng và đô thị bền vững, và cụ thể hơn là mục tiêu 11.7:

“đến năm 2030, cung cấp khả năng tiếp cận các không gian xanh và công cộng an toàn, toàn diện và thuận tiện, đặc biệt là cho phụ nữ và trẻ em, người già và người khuyết tật.”

CÁC MỤC TIÊU CHÍNH

- Hướng dẫn việc quản lý không gian công cộng dựa vào cộng đồng, đảm bảo sự tham gia của cộng đồng
- Tạo ra sự tiếp cận không gian công cộng an toàn và thuận tiện .
- Tạo ra các không gian công cộng hấp dẫn và sôi động.
- Sử dụng và duy trì hiệu quả không gian công cộng.

HƯỚNG DẪN NÀY DÀNH CHO AI?

Người sử dụng hướng dẫn này có thể là những người dân tích cực trong cộng đồng, hoặc là các cán bộ của chính quyền/ đoàn thể địa phương như cán bộ UBND Phường, Đoàn Thanh niên, Hội phụ nữ, Hội cựu chiến binh, Tổ dân phố v.v hoặc cũng có thể là người được giao trách nhiệm quản lý/ bảo trì các KGCC.

CÁCH SỬ DỤNG

Thông qua cuốn Hướng dẫn, người đọc sẽ có được sự hiểu biết toàn diện về tiến trình cùng quản lý và bảo trì không gian công cộng.

Hướng dẫn được biên soạn thành các chương chuyên đề cho phép người dùng nhanh chóng tìm kiếm được nội dung họ quan tâm.

Bản đồ công cụ trang 28-29 cung cấp hướng dẫn từng bước đơn giản về quá trình cùng quản lý không gian công cộng.

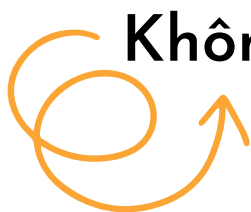
Tham khảo trang 46 cho các ý tưởng thiết kế và các mô hình thành công.

Chương 1: LÝ THUYẾT

Tầm Quan Trọng của Không Gian Công Cộng

- Không gian công cộng là gì Tr.12
- Bản đồ không gian công cộng tp hội an Tr.16
- Giải thích từ ngữ Tr.18
- Tầm quan trọng của vui chơi & quản lý KGCC dựa vào cộng đồng Tr.22
- Những điều tạo nên một KGCC thành công Tr.24

Cụm từ

Không Gian Công Cộng

thường được viết tắt thành

KGCC

trong hướng dẫn này.

Chương 2: THỰC TIỄN

Các công cụ hành động dành cho cộng đồng

● SƠ ĐỒ CÔNG CỤ HÀNH ĐỘNG DÀNH CHO CỘNG ĐỒNG

- Mục tiêu chung cho một KGCC thành công
- Ai có thể hỗ trợ
- Thu thập thông tin
- Đánh giá
- Kế hoạch
- Các ý tưởng thiết kế
- Huy động nguồn lực
- Hành động
- Duy tu và bảo trì

tr.28

tr.30

tr.32

tr.36

tr.40

tr.44

tr.56

tr.58

tr.60

CHƯƠNG 1.

Tầm Quan
Trọng

của

Không Gian

Công Cộng

Không gian công cộng là gì

UBND TP Hội An xác định KGCC gồm 5 loại hình.

Không gian công cộng (KGCC) rất cần thiết cho sức khỏe và hạnh phúc của mọi người trong cộng đồng. Đây là địa điểm thư giãn, hoạt động thể chất, giải trí và giao lưu, đồng thời góp phần tạo nên bản sắc địa phương và cảm giác về nơi chốn. KGCC năng động, an toàn và hấp dẫn sẽ thu hút nhiều người tham gia các hoạt động.

Công viên Thành phố

Điểm nghỉ chân
Vui chơi giải trí

Vườn hoa/ tiểu hoa
viên

Nhà Văn hóa
thôn/khối phố

Trung tâm Văn hóa
thể thao xã phường

Kế hoạch phát triển không gian công cộng
tại Hội An 2015 – 2020

Nhà Văn Hóa thôn Vông Nhi

Các trung tâm cộng đồng và sân chơi là môi trường vật lý và xã hội để mọi người thư giãn, tương tác và vận động. Với lợi thế khoảng cách gần với khu dân cư, các không gian này dễ thu hút mọi người sử dụng thường xuyên hơn so với các công viên lớn nhưng ở xa.

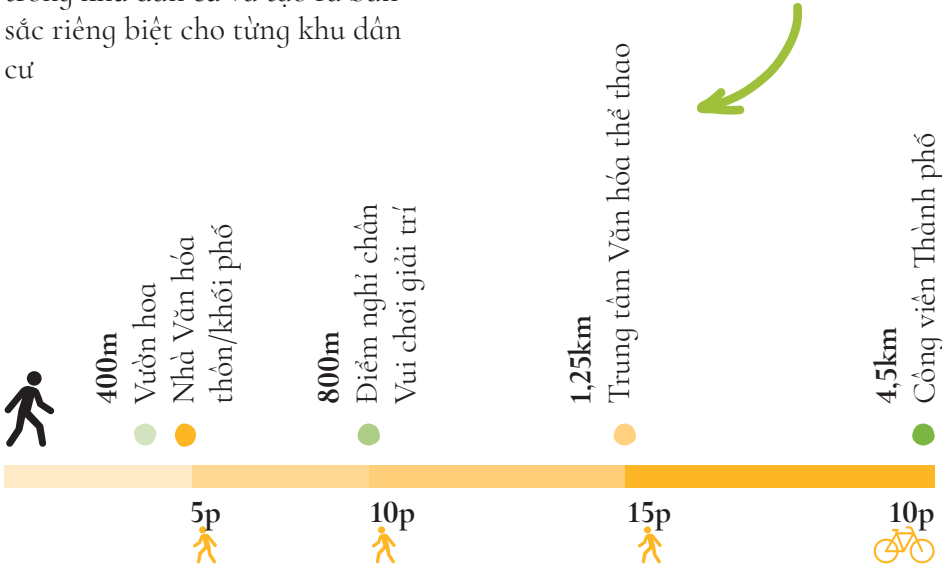
Do khó tiếp cận được những địa điểm quá xa khu vực sinh sống của mình người già và trẻ em có nhu cầu và thời gian sử dụng các KGCC ở gần nhà nhiều nhất và coi đây là một địa điểm quan trọng, quen thuộc trong sinh hoạt hàng ngày.

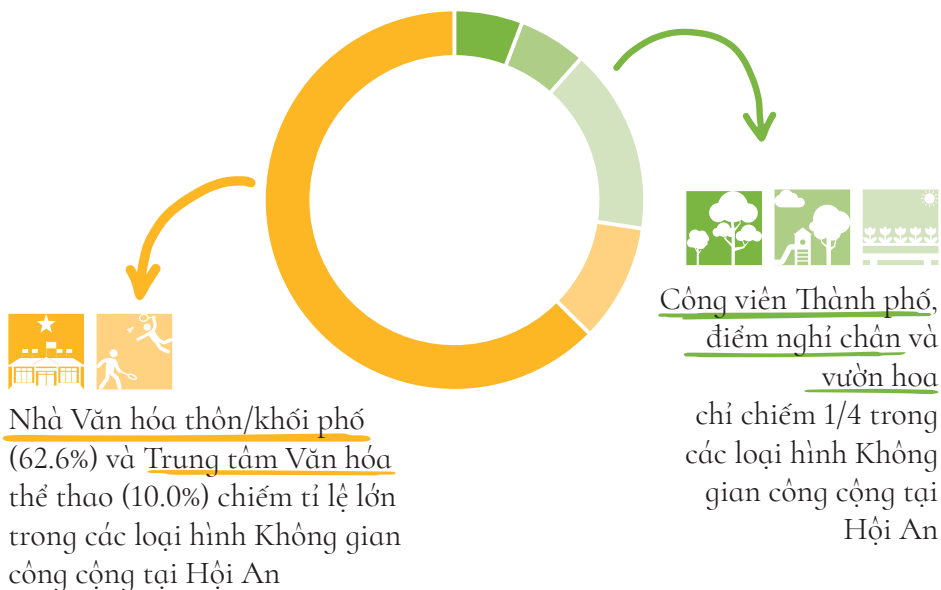
Các trung tâm cộng đồng và sân chơi trở thành một điểm đến thân thuộc với những người dân trong khu dân cư và tạo ra bản sắc riêng biệt cho từng khu dân cư

Công viên Trung tâm Hội An

Bán kính phục vụ của KGCC
Kế hoạch phát triển không gian công cộng tại
Hội An 2015 – 2020

- Công viên Thành phố
- Điểm nghỉ chân/vui chơi giải trí
- Vườn hoa
- Nhà Văn hóa thôn/khối phố
- Trung tâm Văn hóa thể thao

Công viên thành phố hầu hết được bố trí tại các phường đồng dân cư tại Hội An (phường Minh An, phường Sơn Phong, phường Cẩm Phô, phường Tân An) và được quan tâm duy tu.

Chính vì vậy, hướng dẫn này sẽ tập trung vào các sân chơi và không gian công cộng tại các khu dân cư.

Bản đồ thành phố Hội An

Phường Minh An, Cẩm Phô, Sơn Phong, Tân An (trung tâm Hội An) và Cẩm An, Cửa Đại (ven biển) là các khu vực mà không gian công cộng rất được quan tâm đầu tư. Đây là những khu vực có mật độ dân số cao được đầu tư các mô hình công viên thành phố (bao gồm đã có và dự kiến) cũng như nhiều dịch vụ tiện ích.

Các xã phường còn lại (Thanh Hà, Cẩm Hà, Cẩm Châu, Cẩm Thanh, Cẩm Nam, Cẩm Kim, Tân Hiệp) chủ yếu sử dụng sân Nhà văn hóa là không gian công cộng. Họ có cơ chế tự chủ trong việc quản lý và duy trì các không gian này.

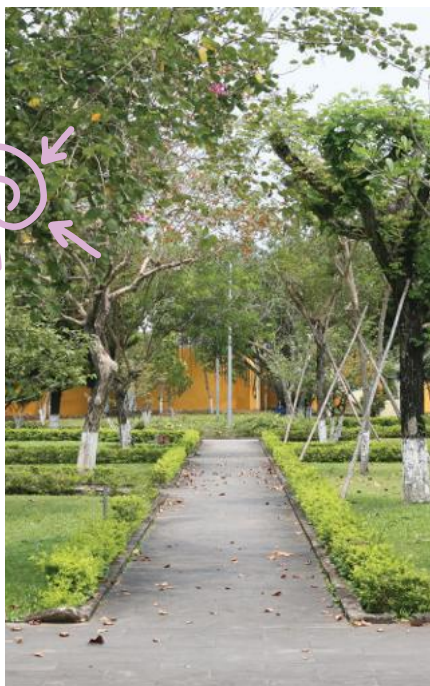

- Không gian công cộng hiện có
- Không gian công cộng trong kế hoạch
- Các mô hình thành công
- Địa giới hành chính Hội An
- Khu vực có đông dân cư (được quan tâm đầu tư và duy trì KGCC)

Giải thích Từ ngữ

Các từ ngữ được sử dụng thường xuyên trong việc quản lý Không gian công cộng được định nghĩa trong mục này nhằm giúp người đọc có sự thống nhất trong khái niệm.

An toàn: Không gian công cộng an toàn không chỉ liên quan đến giao thông hoặc vấn đề tội phạm mà còn đảm bảo giảm thiểu các rủi ro tai nạn khi sử dụng các thiết bị chơi, đảm bảo tầm kiểm soát của cộng đồng

Độ bền: Độ bền của không gian công cộng cần được lên kế hoạch trong dài hạn trong đó cần đảm bảo chất lượng và các lợi ích trong vài năm. Nhằm đảm bảo độ bền, không gian công cộng cần được lên kế hoạch và quản lý hiệu quả.

Hòa nhập: Không gian công cộng được dành cho tất cả mọi người. Nó không chỉ là sự dễ tiếp cận về mặt vật lý cho những người sử dụng xe lăn mà còn cho tất cả mọi người thuộc các giới tính, độ tuổi, khả năng kinh tế, các loại hình khuyết tật khác như khiếm thính, khiếm thị

Không gian công cộng càng hòa nhập thì càng đa dạng và khả năng tiếp cận càng cao.

Khả năng thích ứng: là khả năng không gian công cộng thích ứng được với các thay đổi trong

tương lai (bao gồm sự thay đổi về môi trường và kinh tế).

Khả năng tiếp cận: Việc tiếp cận không gian công cộng không chỉ liên quan đến việc người đi bộ dễ dàng tiếp cận, mà rộng hơn bao gồm tất cả các yếu tố khiến mọi người sẽ đến đó, ví dụ như sự hiện diện của bảng biển thông tin, các biển chỉ dẫn trên đường phố, hoặc có vỉa hè, đèn giao thông, hay đơn giản là có khu vực đỗ xe đáp thuận tiện.

Liên quan đến khả năng tiếp cận cho người khuyết tật, vui lòng tham khảo mục “Hòa nhập”.

Nguồn lực: bao gồm tất cả các nguồn lực mà bạn cần để duy trì không gian công cộng. Nguồn lực có thể là tài chính, hiện vật hoặc phi vật chất như kiến thức và kinh nghiệm trong một lĩnh vực cụ thể.

Quản lý rác thải: Quản lý rác thải bao gồm tất cả các biện pháp nhằm giảm thiểu việc xả rác ra không gian công cộng. Việc lắp đặt các thùng rác, phối hợp với các đơn vị thu gom rác thành phố và những người mua đồng

nát cũng là một phần trong hoạt động quản lý rác thải.

Sân chơi phiêu lưu: Sân chơi phiêu lưu là một mô hình để xây dựng và đòi hỏi sự can thiệp ở mức tối thiểu. Mô hình này dựa trên các yếu tố tự nhiên (đất, nước, gỗ, lá cây, cây bản địa) và áp dụng nguyên tắc chơi tự do.

Sự tương tác xã hội: Tất cả các hình thức mà người dân ở các nhóm khác nhau (độ tuổi, giới tính hoặc dân tộc) tương tác trong không gian công cộng.

Sự tự chủ: Sự tự chủ trong quản lý không gian công cộng có nghĩa là cộng đồng đã đạt đến mức độ tự tổ chức hoạt động quản lý, cung ứng các nhu cầu của chính cư dân và giảm thiểu sự phụ thuộc vào các quyết định của thành phố.

Tính tiện nghi: Sự tiện nghi trong không gian công cộng liên quan đến nhiều chủ đề:

- Sự tiện nghi về môi trường (không gian có bóng mát không? mát về mùa hè không?)
- Sự tiện nghi về các giác quan

(khu vực này có ồn ào không? có ô nhiễm mùi không? có bẩn không)

- Sự tiện nghi vật lý (khu vực ngồi nghỉ có đủ và thoải mái không?)

Liệu không gian công cộng tại khu vực của bạn có thể hiện sự chào đón mọi người không?

Vòng lặp lợi ích: Vòng lặp lợi ích là một hệ thống các hành động lặp đi lặp lại và không ngừng cải thiện.

Tầm quan trọng của vui chơi và cộng đồng quản lý KGCC

Tạo cảm giác thoải mái

- Đẹp mắt
- Cảm giác tự do
- Chất lượng môi trường được cải thiện

Tạo ra các tương tác xã hội

- Các cơ hội kinh tế
- Các sáng kiến cộng đồng
- Không gian gặp gỡ

Tăng cường sức khỏe

- Hoạt động thể chất
- Không khí sạch và không gian xanh
- Giảm thiểu căng thẳng

Tạo ra cảm giác cộng đồng

- Tự quản lý = ít bị ảnh hưởng bởi các quyết định từ nhà quản lý
- Cảm giác tự hào
- Tổ chức cộng đồng tốt hơn

Những điều tạo nên một KGCC thành công

Rất nhiều yếu tố khác nhau sẽ tạo ra một không gian thành công.

Tại Hội An, nhằm cải thiện đáng kể chất lượng của không gian công cộng, cộng đồng có thể tạo ra tác động lớn với 3 yếu tố chính như sau:

- Đa dạng hóa các hoạt động thông qua việc tự lắp đặt các thiết bị như sân chơi, vườn cộng đồng.
- Cải thiện chất lượng vệ sinh không gian với chương trình quản lý rác thải.
- Tăng cường sự hiện diện của các bảng biển thông tin và chỉ dẫn đến KGCC.

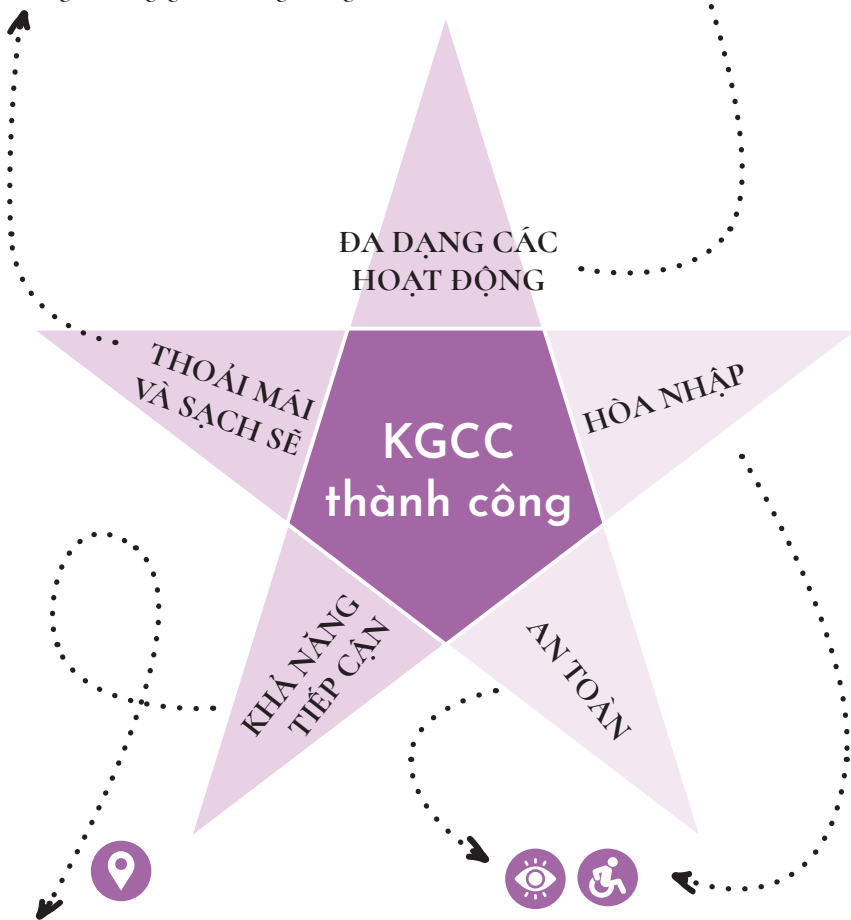
Người sử dụng cảm thấy thoải mái trong không gian được thiết kế phù hợp.

Việc duy trì và vệ sinh hiệu quả rất cần thiết để đảm bảo chất lượng không gian công cộng.

Không gian công cộng khuyến khích mọi người vận động và dành thời gian ở đó.

Nó tạo ra cảm giác về bản sắc để củng cố sự gắn kết xã hội.

Những người dân sống và làm việc gần địa điểm này có thể tiếp cận dễ dàng và sử dụng thường xuyên. Không gian không chỉ dễ tiếp cận mà còn cần thu hút mọi người.

Không gian được mở cho tất cả mọi người. Nó đáp ứng tất cả các nhu cầu và sở thích của những nhóm người sử dụng đa dạng.

CHƯƠNG 2.

Các công cụ hành động dành cho cộng đồng

Các công cụ hành động dành cho cộng đồng

Mục tiêu chung cho
một KGCC thành công
tr.30

Kế hoạch

Kế hoạch
tr.44

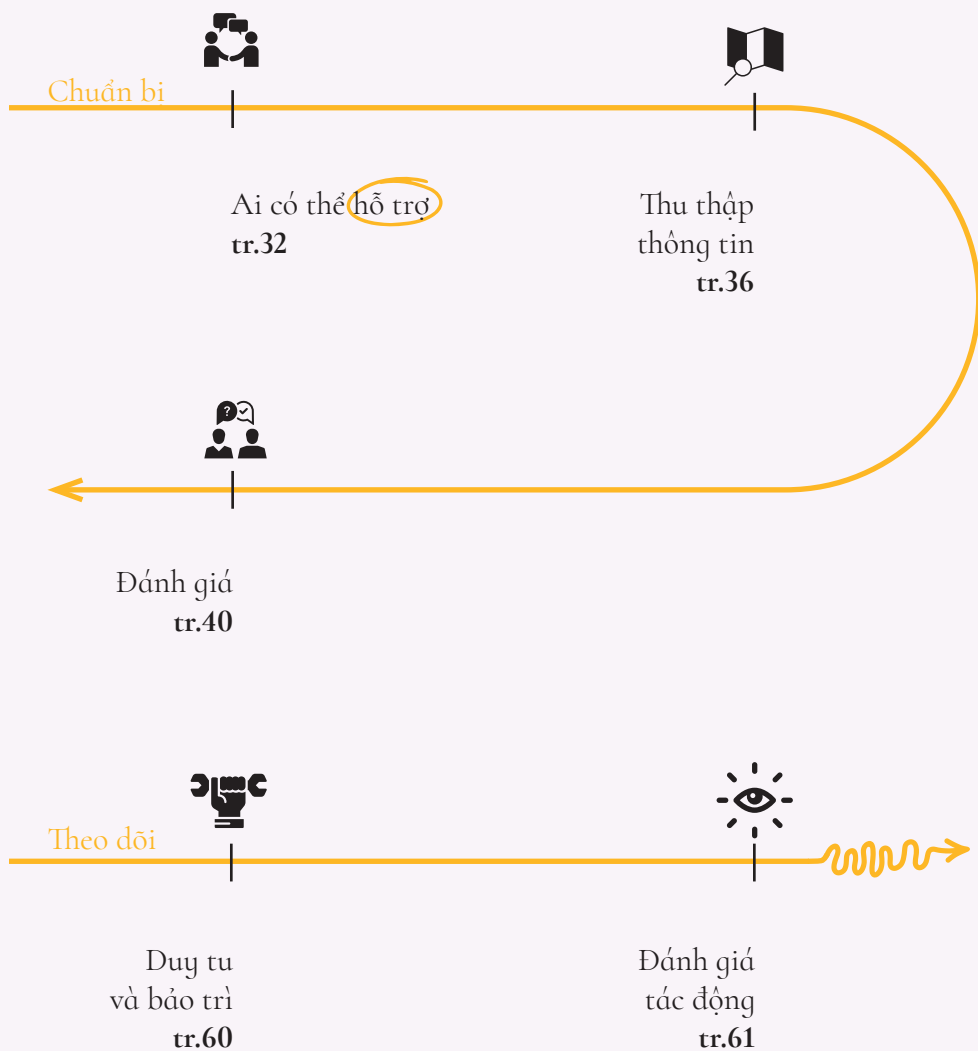
Các ý tưởng
thiết kế
tr.46

Huy động
nguồn lực
tr.56

Hành động
tr.58

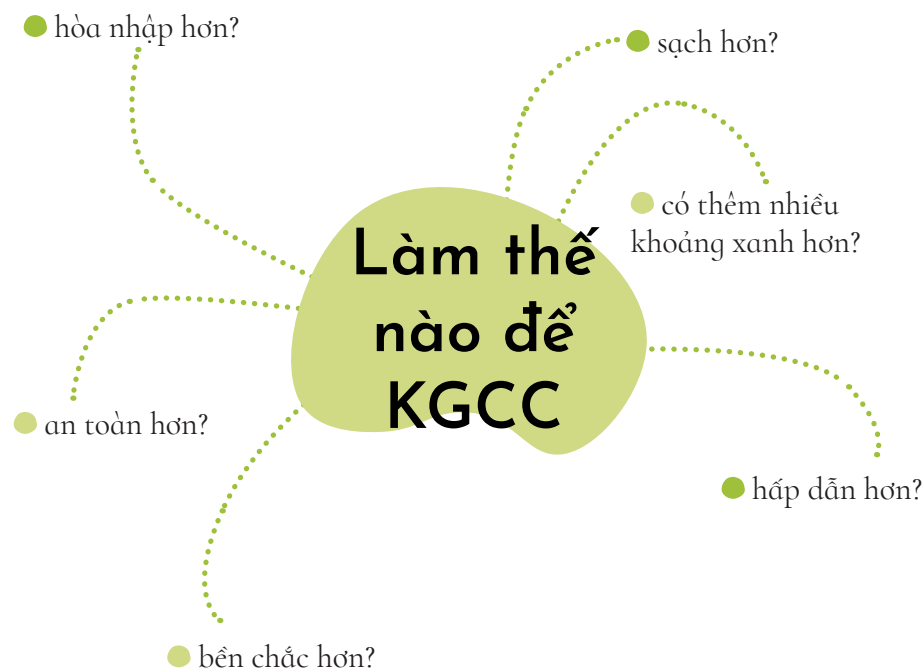

Tìm kiếm các mục tiêu chung cho một KGCC thành công

CÁC THÁCH THỨC

Hãy tự đặt câu hỏi cho mình rằng: những vấn đề chính trong việc xây dựng một không gian cộng đồng chất lượng ở Hội An là gì và những vấn đề nào cộng đồng có thể xử lý được.

Hưởng thụ

Kiến tạo

Quản lý

CÁC MỤC TIÊU CHUNG

Với việc tham gia vào quá trình kiến tạo KGCC bạn sẽ thấy yêu quý nơi này hơn!

Càng tham gia quản lý, chăm sóc không gian cộng đồng, bạn càng cảm nhận được tính sở hữu không gian, từ đó không gian càng thu hút bạn và gia đình sử dụng nhiều hơn.

Đây chính là vòng lặp lợi ích.

Ai có thể hỗ trợ

Công cụ này sẽ giúp bạn xác định được ai có thể hỗ trợ các sáng kiến cộng đồng của bạn. Ai là các nhân tố sẽ tham gia và cách thức họ tham gia

Với các nội dung trong trang tiếp theo, bạn hãy cố gắng ghi ra càng nhiều người mà bạn biết và ghi rõ cách thức họ có thể hỗ trợ cho dự án cộng đồng của bạn.

Chính quyền

Cộng đồng

Duy trì Không gian công cộng
thôn/khối phố tại Hội An

Các nhà tài trợ

Ai có thể hỗ trợ...

hãy viết thêm ý kiến của bạn nhé!

Các đoàn thể

Trong cộng đồng

Hàng xóm

Ve chai

Chính quyền thành phố

Phòng Văn hóa Thông tin Du lịch

Công ty công viên cây xanh

Phòng Quản lý đô thị

Các ngân hàng tài trợ

Khách du lịch

Bên ngoài cộng đồng *Doanh nghiệp*

Mạnh thường quân

Doanh nghiệp xã hội

Tổ chức phi chính phủ

DNXH Nghĩ về sân chơi trong phố

Tổ chức HealthBridge

Các cá nhân/tổ chức được ghi ở trên chỉ là ví dụ. Bạn nên viết những cá nhân/tổ chức phù hợp với khu vực của bạn vào trong danh sách này.

...và hỗ trợ như thế nào?

Khoản tài trợ

Tiền

Hiện vật

Lên kế hoạch

Kiến thức

Các nguồn lực

Vật liệu

Công lao động

Kinh nghiệm

Quản lý

**Liệu còn thiếu nhân lực cho
nhiệm vụ cụ thể nào không...?**

Thu thập thông tin

Ghi chép về cuộc sống thường nhật và tìm hiểu về các hoạt động và hành vi của dân cư.

01 | Điều gì bạn thích nhất ở không gian này?

02 | Lên danh sách các điều bạn muốn làm để cải tạo không gian này mà có thể thực hiện ngay và không tốn nhiều chi phí

[illegible]

03 | Những thay đổi nào bạn sẽ thực hiện trong dài hạn để có được tác động lớn?

04 | Hỏi những người sử dụng khác về điều mà họ thích ở không gian này và điều họ muốn làm để cải tạo nó.

05 | Nhân vật chủ chốt trong cộng đồng mà có thể giúp thực hiện một số đề xuất cải tạo của bạn.

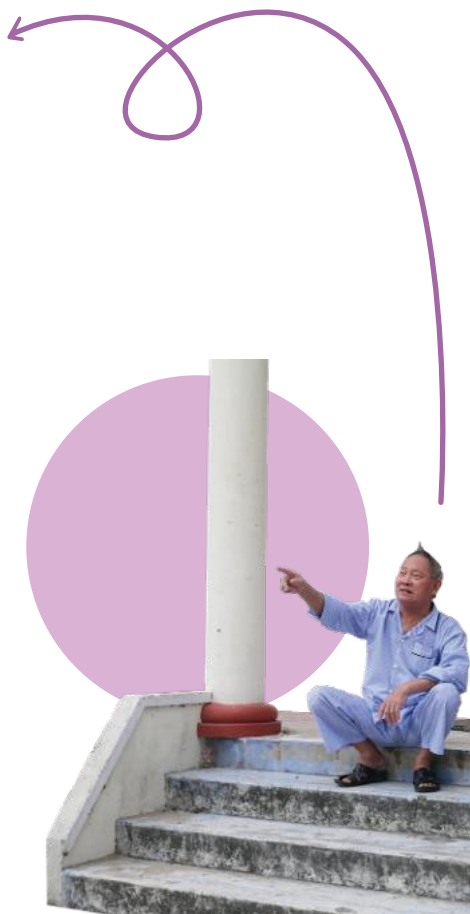
06 | Lên danh sách tất cả các khả năng sử dụng của không gian công cộng

07 | Lên danh sách các tiện ích mà bạn thấy còn bị thiếu. Không gian đã có đủ thùng rác, ghế ngồi, đèn chiếu sáng chưa?

08 | Thu thập các câu chuyện từ người sử dụng

“Tôi sống ở đối diện không gian này. Hàng ngày, tôi đến đây để tập thể dục và trò chuyện với hàng xóm. Trẻ em rất thích không gian này đặc biệt là khu vực nhà sinh hoạt cộng đồng, chúng khám phá bên trong nhà, leo trèo lên mái. Mái nhà được làm bằng lá dừa nên dù trời nóng vẫn mát và dễ chịu, hơn là chơi các thiết bị bằng sắt.”

Ý kiến của một người dân tại xã Cẩm Thanh

Thu thập thông tin

Mời những người sử dụng KGCC
cùng điền vào bản khảo sát nhanh
và đơn giản này để thu thập các
nhu cầu của cộng đồng, đánh giá
chất lượng KGCC ở Hội An
Đánh giá các nội dung
từ 1 (rất kém) đến 5 (rất tốt)

Thu thập ý kiến và ý tưởng của

mọi người về cách họ đánh giá KGCC này.

Là người sử dụng chính của KGCC, trẻ em cần được mời tham gia vào hoạt động này.

Ghi chú

[illegible]

Tiện nghi & Hình ảnh

Sức hấp dẫn chung	1	2	3	4	5
Cảm giác an toàn	1	2	3	4	5
Sạch sẽ	1	2	3	4	5
Mức độ tiện nghi của chỗ ngồi nghỉ	1	2	3	4	5

Tiếp cận và liên kết

Khả năng nhìn thấy không gian từ xa	1	2	3	4	5
Dễ tiếp cận bằng đi bộ	1	2	3	4	5
Các biển báo và thông tin rõ ràng	1	2	3	4	5
Dễ tiếp cận bằng xe lăn	1	2	3	4	5

Sử dụng và hoạt động

Sự đa dạng của các hoạt động	1	2	3	4	5
Mức độ thường xuyên của hoạt động	1	2	3	4	5
Tổng quan về tần suất sử dụng không gian	1	2	3	4	5
Sức sống của các hoạt động kinh doanh	1	2	3	4	5

Tính xã hội và tương tác

Mọi người tụ tập theo nhóm	1	2	3	4	5
Có các hoạt động tình nguyện	1	2	3	4	5
Cảm giác về tính sở hữu	1	2	3	4	5
Sự hiện diện của trẻ em và người già	1	2	3	4	5

Đánh giá

Sân bóng đá sạch sẽ và được tách biệt khỏi sân bóng chuyên bởi một khu vực ngồi nghỉ. Khu vực này vừa làm nơi nghỉ ngơi và là nơi đỗ xe cho người sử dụng. Khu vực chơi của trẻ em cũng tách biệt khỏi khu vực người già và trung niên chơi thể thao nhưng vẫn có sự kết nối tầm nhìn.

Thôn Thanh Đông
xã Cẩm Thanh

Nhấn mạnh các khía cạnh thành công và yếu kém đã thu thập được từ các bước trước.
Xác định các vấn đề bạn cần cải thiện.

Đền công cộng hiệu quả giúp không gian có thể sử dụng vào buổi tối.

Thùng rác bị hỏng và không sử dụng được. Vị trí thùng rác ở phía sau sân chơi khiến mọi người khó nhìn thấy từ xa và tiếp cận, dẫn đến sự bất tiện và không được sử dụng.

Sân chơi công nghiệp vắng vẻ, trong khi một số bạn gái thích chơi trên mái nhà của nhà sinh hoạt cộng đồng phía đằng sau. Chúng cảm thấy riêng tư, thoải mái hơn vì hoạt động này có tính phiêu lưu và mạo hiểm hơn

Đây chỉ là các ví dụ về cách thức ghi nhận và đánh giá yếu tố phù hợp và chưa phù hợp tại không gian công cộng nơi bạn sinh sống. Điều quan trọng là bạn cần xác định các điểm mạnh và làm rõ những thứ chưa hiệu quả để tìm kiếm các giải pháp cho việc duy tu, cải tạo và nâng cấp không gian.

Nhà Cộng Đồng
xã Cẩm Thanh

Các tiện ích công cộng đã được đặt ở các khu vực phù hợp. Tuy nhiên một số tiện ích đã bị hỏng hóc và không được sửa chữa để sử dụng. Các tiện ích cơ bản khác như thùng rác, nhà vệ sinh công cộng cũng bị thiếu.

Rác thải vẫn bị xả bừa bãi đặc biệt sau giờ học khi trẻ em mang đồ ăn vặt đến khu vui chơi. Việc thiếu thùng rác và các bảng chỉ dẫn đã khiến không gian chưa thực sự sạch sẽ cho tất cả người sử dụng.

Kế hoạch

Cần xác định rõ ràng những điều bạn muốn đạt được trong không gian công cộng và các nguồn lực bạn cần.

Kế hoạch cũng cần bao gồm một bảng ngân sách rõ ràng và dự kiến huy động tài chính như thế nào.

CÁC CHỦ ĐỀ CHÍNH CHO KẾ HOẠCH:

- Quản lý rác thải
- Biển thông tin
- Tăng cường khả năng tiếp cận
- Đa dạng hóa các hoạt động
- Tăng cường không gian xanh

Tìm kiếm một số ý tưởng thiết kế trong các trang tiếp theo...

*Hãy vẽ về không gian công cộng mà bạn
mong muốn*

Tưởng tượng về không gian công
cộng và vẽ các yếu tố sau đây:

- Hiện trạng xây dựng
- Lối vào
- Cây xanh
- Ghế ngồi
- Thùng rác
- Khu đỗ xe đạp
- Sân chơi
- Các biển thông tin
- Vườn cộng đồng
- Các dụng cụ TDDT cho mọi người

**và bất kỳ hoạt động nào mà
bạn nghĩ đến!**

Các ý tưởng thiết kế

- Quản lý rác thải
- Biển thông tin
- Tăng cường khả năng tiếp cận
- Đa dạng hóa các hoạt động
- Tăng cường không gian xanh

● QUẢN LÝ RÁC THẢI

Việc quản lý rác thải là một phần quan trọng của việc duy trì không gian công cộng. Việc sắp xếp các thùng rác hợp lý sẽ tạo ra sự khác biệt lớn trong việc người dùng cảm nhận về không gian.

GỢI Ý

Dưới đây là một số gợi ý thay đổi thiết kế đơn giản và có thể chung tay thực hiện để cải thiện việc quản lý rác thải và nâng cao nhận thức cho những người trẻ tuổi theo hình thức vui tươi.

- Các thùng rác thông thường được sử dụng cho hệ thống thu gom rác chính thức, còn các thùng rác phân loại có thể được sắp xếp cho những người thu gom ve chai.

- Các thùng rác phân loại nên tập trung vào các loại rác đô thị thường bị vứt bỏ như vỏ bim bim, chai nhựa hoặc chai thủy tinh

- Đảm bảo vị trí đặt thùng rác dễ nhìn và dễ tiếp cận cho những người thu gom rác

- Tổ chức sự kiện nhặt rác với người sử dụng không gian công

cộng: các đoàn thể, lãnh đạo cộng đồng nên là đơn vị điều phối các sự kiện này

- Sử dụng trang phục và dụng cụ chuyên nghiệp (như túi đựng rác, dụng cụ nhặt rác, áo lưới phản quang ...) có thể thu hút những người khác cùng tham gia (ví dụ như doanh nghiệp xã hội Keep Vietnam Clean, du khách hoặc những người qua đường)

Các ý tưởng thiết kế

● BẢNG THÔNG TIN

Bảng thông tin giúp nâng cao nhận thức về các vấn đề liên quan đến không gian công cộng.

Các bảng thông tin thể hiện các quy định và hành vi tốt, các

thông tin cơ bản về tên các loài cây, thông tin đơn vị tài trợ các hạng mục, thời gian mở cửa hoặc các hướng dẫn để cộng đồng tự duy trì không gian công cộng

GỢI Ý

- Nâng cao nhận thức về rác thải nhựa bằng các bảng thông tin có tính tương tác và vui tươi. Đoàn Thanh niên hoặc Hội Phụ nữ có thể thể hiện các thông tin tuyên truyền trên các bức tường.
- Bảng thông tin cũng có thể cung cấp cho mọi người thông tin về quá trình cộng đồng tham gia quản lý không gian công cộng.
- Những loại hình bảng biển này sẽ là công cụ truyền thông rất hữu ích để thu hút sự quan tâm và đầu tư cho không gian công cộng.

Ví dụ về các bảng thông tin

Các ý tưởng thiết kế

● TĂNG CƯỜNG KHẢ NĂNG TIẾP CẬN

GỢI Ý

- Kiểm tra cổng, các đường dạo và các khu vực nghỉ ngơi có thuận tiện cho người đi xe lăn hoặc sử dụng nạng tiếp cận.
- Các sân chơi hòa nhập dành cho trẻ em khuyết tật có thể được xây dựng với các thiết bị đơn giản.
- Cách tốt nhất để biết nhu cầu của nhóm khuyết tật (khiếm thị, khiếm thính, ngồi xe lăn...) đó là tìm và hỏi họ.

**HÃY CÙNG NHAU
MANG ĐẾN SỰ SỐNG
ĐỘNG CHO KHÔNG
GIAN CÔNG CỘNG!**

● ĐA DẠNG HÓA CÁC HOẠT ĐỘNG

SỨC MẠNH CỦA SỐ 10

Một không gian tuyệt vời cần ít nhất 10 điều có thể làm tại đó hoặc 10 lý do để đến địa điểm đó. Việc quan trọng là cần cung cấp nhiều hoạt động tại một địa điểm sẽ góp phần giúp tăng chất lượng của không gian hơn là tổng thể không gian.

CÁC HOẠT ĐỘNG & KHÔNG GIAN

Vườn cộng đồng
Không gian gặp gỡ cho người già
Trốn tìm
Sân chơi cho các đối tượng khác nhau
Khu vực chơi cát
Đá bóng
Đã ngoại
Đạp xe
Khu vực tán gẫu, ngồi nghỉ
Khu tập thể dục cho người trẻ và người già
Khu vực riêng tư (yên tĩnh)
Nơi đỗ xe đạp
Không gian xanh
Không gian bóng mát
Các hoạt động giao lưu văn hóa, văn nghệ thể thao
Các bữa tiệc cộng đồng...

Các ý tưởng thiết kế

● CÁC THIẾT BỊ

- Các hệ cân bằng và leo trèo
- Cầu trượt, xích đu
- Chơi với các vật rời rạc/Chơi với đồ tái chế
- Các thiết bị dành cho người cao tuổi
- Khu vực ngồi nghỉ
- khu vực để xe đạp

HỆ CÂN BẰNG VÀ LEO TRÈO

Dây thừng, lưới và lốp xe là các vật liệu dễ kiếm và lắp đặt nhanh chóng để tạo ra các hệ chơi thử thách cho trẻ em.

CÁC THIẾT BỊ DÀNH CHO NGƯỜI LỚN

Xà kép rất hữu dụng để tập thể dục. Nhưng đôi khi chỉ cần vẽ một bàn cờ trên băng ghế cũng đủ để người già quây quần.

KHU VỰC NGỒI NGHỈ

Các hệ ghế thủ công kết hợp với bồn trồng cây sẽ tạo ra bóng mát và khoảng xanh khi ngồi nghỉ

CẦU TRƯỢT VÀ XÍCH ĐU

Chỉ cần vài tấm ván gỗ là có thể làm cầu trượt. Lớp ô tô cũng thích hợp để treo lên cây bằng dây thừng hoặc dây xích để thành một chiếc xích đu đơn giản.

KHU VỰC ĐỂ XE ĐẠP

Thiết kế khu vực để xe đơn giản sẽ giúp bạn sắp xếp vị trí đỗ xe khoa học tránh việc để xe tràn lấp khắp không gian công cộng.

Các ý tưởng thiết kế

● TĂNG CƯỜNG KHÔNG GIAN XANH

Tăng cường không gian xanh
Việc xanh hóa không gian công cộng sẽ tạo ra nhiều lợi ích và cải thiện chất lượng.

Vườn cộng đồng không chỉ góp phần tạo ra không gian xanh mà quan trọng hơn đây là nơi mà cộng đồng địa phương kết nối và thực hành các hành động bền vững như ủ phân hữu cơ, bảo tồn các loài cây bản địa.

Vườn cộng đồng cũng là một giải pháp bền vững để giảm ô nhiễm không khí, điều hòa nhiệt độ (giảm tỉ lệ bê tông hóa) và tăng cường thấm hút nước trong mùa mưa

Việc quản lý các khu vườn theo phương pháp bền vững sẽ góp phần nâng cao nhận thức về việc lựa chọn các sản phẩm tự nhiên, tốt cho sức khỏe của họ và gia đình họ.

GỢI Ý

- Với sự hỗ trợ của các tổ chức địa phương (Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân...), việc lựa chọn các cây trồng bản địa sẽ giúp việc chăm sóc dễ dàng hơn, cây nhanh chóng phát triển và cung cấp nhiều lợi ích như rau sạch và thuốc nam.

Huy động các nguồn lực

- Cách thức tìm kiếm các nguồn lực
- Hỏi ai làm việc gì
- Điều bạn có thể làm để gây quỹ

Ý TƯỞNG & GỢI Ý

- **Tổ chức hội chợ như chợ thực phẩm với các sản phẩm địa phương!**
 - Bạn có thể kết nối với các doanh nghiệp nhỏ tại địa phương để tìm nguồn cung cấp các sản phẩm thân thiện với môi trường và tốt cho sức khỏe.
 - Quỹ cộng đồng cần được minh bạch và công khai.
- **Tổ chức hội thảo gây quỹ với sự tham gia của các thủ lĩnh cộng đồng, chính quyền địa phương và những người sử dụng không gian**
 - Sử dụng cộng cụ Kiến tạo không gian để xác định các nhu cầu.
 - Xác định đối tượng mục tiêu cho hoạt động gây quỹ.
 - Việc gây quỹ nên có chi phí rẻ, nhanh, mang tính địa phương và có kế hoạch dài hạn (ví dụ tổ chức chợ thường xuyên).

● **Ngành công nghiệp du lịch**
Hội An có thể hỗ trợ rất nhiều.

● Hãy cố gắng tiếp cận các công ty lữ hành hoặc khách du lịch tình nguyện tài trợ và hỗ trợ xây dựng.

● **Hỏi!**

Chính quyền địa phương có thể sẵn sàng hỗ trợ các hạng mục như nền bê tông hay ghế đá một cách nhanh chóng và đơn giản.

● **Gây quỹ cộng đồng!**

MoMo là một nền tảng gây quỹ hiệu quả với tỉ lệ 99% thành công. Bạn sẽ cần sự hỗ trợ của đơn vị có tư cách pháp nhân như Hội Phụ nữ để viết đề xuất với hình ảnh và ngân sách dự kiến. Lưu ý là bạn chỉ có thể gây quỹ tầm 20-30% tổng ngân sách thông qua MoMo.

Hành động

- Xây dựng lịch trình làm việc và đảm bảo các nhiệm vụ đều được theo dõi.
- Tầm nhìn, mục đích và mục tiêu của kế hoạch không gian cộng đồng cần được xác định rõ ràng.

Ví dụ về vườn cộng đồng tại ngõ
279 Đội Cấn - Hà Nội.

Từ việc cộng đồng xây dựng kế
hoạch đến dọn dẹp mặt bằng,
lắp đặt bồn cây và kiến tạo khu
vườn.

Duy tu và bảo trì

Làm như thế nào để đảm bảo không gian công cộng được sạch sẽ và quản lý tốt.

GỢI Ý

- Thành lập ban quản lý không gian công cộng. Các thành viên ban quản lý nên là những người trực tiếp sử dụng không gian và có đại diện của chính quyền địa phương.
- Đảm bảo ban quản lý có thông tin liên hệ của các đơn vị cung cấp thiết bị để yêu cầu bảo hành hoặc hỗ trợ thay thế (Việt Pháp, Merry Land hoặc Think Playgrounds).
- Thu thập thông tin của các thợ địa phương để hỗ trợ sửa chữa và lắp đặt một số hạng mục nhỏ khi cần thiết (thợ gỗ, thợ tre, thợ nề, thợ cơ khí...)
- Lập nhóm Zalo (với mã QR trên bảng thông tin) để bắt kỳ người sử dụng nào cũng có

thể tham gia, thảo luận về hiện trạng, tham gia các hoạt động và sự kiện, hoặc hỗ trợ kịp thời.

- Xây dựng quỹ cộng đồng cho việc duy trì: Quỹ này có thể được sử dụng cho các hoạt động sửa chữa nhỏ ngay khi được báo cáo để tránh các nguy hiểm khi sử dụng và những thiệt hại lớn hơn.

Đánh giá tác động

● Để đánh giá tác động bạn có thể sử dụng lại các công cụ đã dùng trong phần thu thập thông tin từ **trang 38-39** bằng cách đánh giá lại chất lượng của không gian cộng đồng sau một năm vận hành.

Điều này sẽ giúp bạn xác định những điều đã thực hiện hiệu quả và những điều cần cải thiện trong các hành động tiếp theo.

Tiện nghi & Hình ảnh

Sức hấp dẫn chung 1 2 3 4 5

Cảm giác an toàn 1 2 3 4 5

Sạch sẽ 1 2 3 4 5

Mức độ tiện nghi của chỗ ngồi nghỉ 1 2 3 4 5

Tiếp cận và liên kết

Khả năng nhìn thấy không gian từ xa 1 2 3 4 5

Dễ tiếp cận bằng đi bộ 1 2 3 4 5

Các biển báo và thông tin rõ ràng 1 2 3 4 5

Dễ tiếp cận bằng xe lăn 1 2 3 4 5

Sử dụng và hoạt động

Sự đa dạng của các hoạt động 1 2 3 4 5

Mức độ thường xuyên của các hoạt động 1 2 3 4 5

Tổng quan về tần suất sử dụng không gian 1 2 3 4 5

Sức sống của các hoạt động kinh doanh 1 2 3 4 5

Tính xã hội và tương tác

Mọi người tụ tập theo nhóm 1 2 3 4 5

Có các hoạt động tình nguyện 1 2 3 4 5

Cảm giác về tính sở hữu 1 2 3 4 5

Sự hiện diện của trẻ em và người già 1 2 3 4 5

3.

Tài liệu tham khảo

Tài liệu tham khảo

AARP (2022) - Creating Parks and Public Spaces for People of All Ages, a step-by-step guide. AARP Livable Communities (<https://www.aarp.org/livable-communities/tool-kits-resources/info-2018/livable-parks-guide.html>)

Action Centre for City Development (2014) - Building Neighbourhood Playgrounds: Lessons from the Field. HealthBridge Liveable Cities Program (<https://healthbridge.ca/library/building-neighbourhood-playgrounds-lessons-from-the-field>)

Daniel K, Efroymsen D and Nguyen PH/ HealthBridge Vietnam, Action for the City (2013) - Hoi An Public Spaces Research Report. HealthBridge Liveable Cities Program (<https://healthbridge.ca/library/hoi-an-public-spaces>)

IPR Praha (2014) - Prague Public Space Design Manual. Prague Institute of Planning and Development. (<https://iprpraha.cz/page/3411/public-space>)

IPR Praha (2014) - Prague Public Space Development Strategy. Prague Institute of Planning and Development. (<https://iprpraha.cz/page/3411/public-space>)

HealthBridge Vietnam (2016) - Summary of Hoi An Public Spaces Masterplan. HealthBridge Liveable Cities Program (<https://healthbridge.ca/library/summary-of-the-hoian-public-spaces-master-plan>)

HealthBridge Vietnam (2020) - Creating Public Spaces in Tan Mai Ward, Hanoi. HealthBridge Liveable Cities Program

Nguyen Thi Hien (2015)

- Urban governance in preservation and management of neighborhood parks/playgrounds in inner-city districts of Hanoi. HealthBridge Vietnam.

Palo, Alexandra (2019)

- Technopolitics in urban regeneration. Co-creating Public Space. International conference booklet. ISCTE-IUL, Lisbon
(<https://ciencia.iscte-iul.pt/publications/technopolitics-in-urban-regeneration-co-creating-public-space-conference-proceedings/66041>)

Pham Trong Thuat (2019) -

Hoi An Perspective from urban morphology. Hanoi Architectural University. International Journal of Science and Research

Project for Public Spaces

(2008) - A Guide to Neighborhood Placemaking in Chicago. Metropolitan Planning Council.

(<http://www.placemakingchicago.com/>)

Tauranga City Council - Best practice guide for open space.

(<https://www.tauranga.govt.nz/council/council-documents/policies>)

UBND Thành Phố Hội An

(2018) - Báo Cáo Sơ kết triển khai kế hoạch - Phát triển không gian công cộng trên địa bàn thành phố Hội An - Giai đoạn 2015-2018. Phòng Văn Hóa Và Thông Tin.

UBND Thành Phố Hội An

(2022) - Báo Cáo Tổng kết 5 năm triển khai kế hoạch phát triển. Không gian công cộng trên địa bàn thành phố Hội An 2015-2021. Phòng Văn Hóa Và Thông Tin. Số: 38 / BC-VHTT

UN-Habitat (revisionned

2016) - Global Public Space Toolkit: From Global Principles to Local Policies and Practice. United nations Human Settlements Programme (UN-Habitat)

(<https://unhabitat.org/global-public-space-toolkit-from-global-principles-to-local-policies-and-practice>)

Ghi chú

Blank page.

[illegible]

